

«AZƏRBAYCAN» qəzetinin 1919-cu il 10 yanvar (Cümə günü) tarixli 84-cü nömrəsinin ADA Universitetinin dəstəyi ilə transliterasiyası

Lakin adı söhbətimizi, baxūsus məbuslarla rais əfəndi arasında və ya məbuslarımızın öz aralarında taati edilən [qarşıqlıq deyilən] sözləri rusca söyləməyə həç bir ehtiyac yoxdur.

– Позвольте мнѣ два слова!

– Вы о чѣмъ?

– Я на счетъ заявленія члена...

Bunun kimi mükəlimalını [söhbət] Parlamenta rusca keçirtməyə nə hacət? Bir halda ki, danışan da türkdür, danışırdılan da!

.....
İrəvan hadisatı [hadisələri] xüsusunda hökumətə “zapros” [sorğu] verildi.

[Mən də rusca danışmağa başladım, lakin qərəzsiz degildir. Bu “zapros” sözü, Parlamamızda ümumiyyət etibarilə “istizah” və “izahat” kimi başqa manaları ifadə edən ərəbcə kəlmələrlə tərcümə edilir. Dünan məbusumuz və bu gün vəzirimiz [nazirimiz] olan sosialist Səfi-kürdski cənəblərindən bu “zapros” sözünün “sorğu” sözü ilə ifadəsini dəfələrlə eşitmişəm və çox da xoşuma gəlirədir. Məbuslarımızın da xoşuna gəlsəydi, bu sözü qəbul edərdik. Zətən bu sözü Səfikürdski cənəbları özündən çıxartmayıbdir. Dilimizin mən-beyi-sərvəti [sərvət mənəbəyi] olan və rus dili qələbasından bir dərəcəyə qədər kənarda qalan kəndlərimizdə yazıçılarımızdan bir çoxunun – zənn edirəm səhv və xata olaraq – “soqsual” surətində yazdığı “sorğu-sual” sözü vardır. Bu söz, kəndlilərimiz əğzında çox işlənir.

– Məhəmmədhasəni tutub sorğusu-alsız dama saldılar.

Zənn edirəm, bu “sorğu” sözünü “zapros” yerinə Səfikürdski ilə bərabər hamımız dəxi işlətəək, uduzmaqçı ki, udaqıç. Türkiyə Məclisi-Məbusanında “zapros” sözünü “taqərir” deniləydi qəzetələrdən anlaşıllaqdadır.

Xülasə, İrəvan hadisatı xüsusunda Hökumətə sorğu verildi. Sorğu verən əfəndinin ifadətində [ifadələrində], ham də o tərəfin zavallı müsəlmanlarından gəlmiş istimdad [yardım] fəryadı ilə dolu olan məktublarında İrəvan hadisatı-əlimalı [acı hadisələri] təsvir olunurdu.

Bu təza xəbərləri dinləyən Parlamən əzərlərində [üzvlərindən] nə bir təəssürət, nə bir ruh inkicliyi, nə bir yəs, nə bir kədər, nə bir nifrət, nə bir etiraz əlaməti müşahidə edilmədi!

Danışılan ruhsuz sözlərdən də çıxan nəticə bu oldu ki:

– İngilislərə müraciət edəlim...

Gənə ingilislərə!

Günü bir gün bu ingilislərin biza qaya ağırlığında bir söz deyəcəyindən mən çox qorxuram!

Müntəziri və arzusunda olduğumuz qızıqın bir nitqi əvəzində beşon kəlmə “xala-xətrin qalması”-la bizi qənaətləndirmək istəmiş olan Məhəmməd Əmin Rəsulzadə cənəbları istisna olmaq üzrə, firqə “lider”lərimizin bir qardaş fəlakəti xüsusunda itxiyari-sükut etmələri [susmaları] bizcə anlaşılmaq bir sət[r] [sırl], açılmaq bir müəmma hök-mündə qaldı...

İrəvan, Lənkəran, Qarabağ və bu kimi hadisələr haqqındakı məsələlər nə “firqəvi” məsələlər ki, deyək o firqə tərəfindən verilən sorğuya bu firqənin dəxli yoxdur, nə bir “diplomatiik” məsələdir ki, bunun üçün “pişəzvəət” [qəbacadən] evdə hazırlaşmaq lazım gəlsin. Bədbəxt qardaşlarımızın daşnaklra təhəkkümü və tazəllümü [zülmü] altında taqətfərsa [dözlümü] fəlakətlər çəkdiyindən mütəəssir olub da acınmaq, yanmaq, qızmaq [hırslanmaq] və əhvalirühiyyələrini münasib sözlə ifadə etmək və bu işə Hökumətimizin da, camaatımızın da, müttəfiqlərimizin də, rusların da, yəhudilərin də, hər insaf və insaniyyət sahibinin diqqətini cəlb etmək çətin bir əmrni [işmi] idi!?

.....
Əfvi-üümüi [amnistiya] məsələsi araya gəldi. Parlamamızın birinci iclasında “İttihad” firqəsi tərəfindən irad edilmiş olan bu məsələ, bu səfər hallı olundu. Əfvi-üümüi, daha doğrusu, siyasi mücrimlərin [cinayətkarların] əfv edilmələri xüsusunda Hökumat tərəfindən tərtib edilmiş qanun layihəsi Parlamanca qəbula keçdi.

Sonradan bu məsələni qurdalayib da vəziri [naziri] bir taqım lüzumsuz bəyanatə macbur etmək vərsiz idi. Zira, vəzir Səfikürdski cənəbları siyasi mücrimlərin kimdən ibarət olduğünü öylə bir şəkildə bəyan etdi ki, siyasi mücrim ilə adı caninin təfavütünü seçmək çətin oldu.

Səfikürdski cənəbları bunə unutməsin ki, Hökumətə qarşı silahlə qiyam etmənin, bomba və dinamit gizlətmənin, meşə qırmağın nə dərəcədə siyasi cürüm və nə dərəcədə adı bir cinayət olduğunu əhəliyyət içində başa düşməyənlər hələ çoxdur.

.....
Sosialistlərdən sağ və fəhlə məsələsində də onlardan bir əz uzaq olan “Müsavət” firqəsinin sosialist vəzirə fəhlələr məişətinin çətinliyi haqqında sorğu verməsi məzəli bir keyfiyyət idi.

Bu xüsusda “Müsavət”çılar ilə sosialistlərimiz arasında bir bala “atışma” vəqə olduysa da, nəticəsi “salamatlıqla” keçdi. Müsavətç[i] [Abbasqulu] Kazımzadənin fəhlə həyatının üzrat[i] [çətinliyi] haqqında qızığın nitqinə cavab verən Məsai vəziri sosialist Səfikürdski cənəbları özünü sındırmadı, dedi:

“Sizə fəhlə məişəti haqqında öylə həqiqətlər söylərəm ki, “başınızın tükü ayağa (?) durur!”

Filvaqə [doğrudan], Səfikürdski cənəbları bu surət xüsusunda nitq irad edərkən öylə sözlər söylədi ki, özgələri bilmirəm, amma mənim başımın tükü ayağa durdu. Məsələn, fəhlələr həyatının, ümumiyyətlə, hər bir yerdə, ağır bir surətdə keçməsinə naql ilə sözünü bolsevik fəhlələri məişətinə əft edərkə [yönəldərək] dedi ki, bolsevik fəhlələr hamıdan yaxşı dolanırlar. Və bu sözü mənidər bir surətdə [manalı, xüsusilə vərğulayaraq] təkrar etdi.

– Bolsevik fəhlələr yaxşı dolanırlar.

– Bizim fəhlələrə də yaxşı dolanmaq lazımdır.

Erqə! (Ona görə) yaxşı dolanmaq üçün:

– Bolsevik olmaq lazım gəlir!

Elmi-məntiqdə [məntiq əlmində] böylə çıxır. Təcrübədə də fəhlən böylə çıxsars, onda nainki bir mənim, bəlkə bir çoxlərinin başının tükü ayağa durur!

Hər halda “Müsavət”çıların fəhlələrimiz haqqındakı ciddiyyətlə çarpışması fəhlə ehtiyacatının, fəhlə təşkilatlarının dalınca olmaları son dərəcə şəyani-sürur və təsəlli [sevindirici və təsəlli edici] bir fəaliyyətdir.

Gəldi Lənkəran faciəsi məsələsi.

Lənkəran məbusu Hacı Mirzə Salim Axundzadə cənəbları ürəyinin dərdinin, vətəninin ağılar halını, Lənkəran müsəlmanlarının biganələr [yadlar] əlindən əxədik zülüm və sitəmi Parlamən əzərlənin hüzurunda açıb deməyə axır ki, fürsət tapdı.

Hacı Mirzə Salim cənəbları nitqinin “müqəddəməsinin müqəd-dəməsini” böylə başladı:

Nalərə hərçənd mihaxəmə ke pünhan bekəmən
Sinə miquyəd ke, mən be tang amadam, fəryad kən.

Bundan əlavə məbus əfəndi nitqini ərəb şeirlərlə dəxi təzyin edir [bəzəyir]. Böylə ki:

Və kullu yadəmən visalə Leyli

Və Leyli la tuqarru lahum bizakə.

İza əthat dumu min uyun

Tabəyyan mən bükə əv mən tabəkə.

Sonra Lənkəran müsəlmanlarının rus “demokrat”ları əlindən çəkdiyi əza və cəfaları yənliq bir dil ilə söyləməyə başladı. “Lənkəranlılara azadlıq və kömək lazımdır” deyə hər kəsi köməyə dəvət edərkən, “ruznamələri” [qəzetləri] dəxi bu köməyə cəlb arzusuyla “Qəzetə yalnız bir firqənin nəşiri [təbliğatçısı] olmayıb da bitərəfənə surətdə hər kəsə danışmaq imkanı verməlirdir” dedi. Məbus əfəndinin bu işarə və kinayəsi hansı “ruznaməyə” aid olduğunu bir dürlü anlamadıq.

Əlbəttə, bizim qəzetəyə ola bilməz! Çünki, qəzetəmizin firqə və partiya xaricində rəsmi bir “orqan” olduğu hər kəsə məlumdur. Hər güncü möhtə-viyyətdən məlum olduğu üzrə vətən abadlığı, millət salamatlığı, camaat tərəqqisi, dövlət intizami ilə bərabər, istiqlal və genə də istiqlal şüarlarını virdi-zəban [dilinin əzbəri] edib də, bunun hüsulunda əlindən gələn qədər çalışmaqda olan qəzetəmiz bu dairədə yazılmaqda olan məqalələrə sütunlarını – bir ananın balası-na qarşı açdığı qucağı kimi – kamali-meyl və məhəbbətlə açğıdır, vəssalam!

Ələqərəz, Hacı Mirzə Salim əfəndi Lənkəran faciəsindən bir şəmna [çüzü bir hissə] açıb nəql elədi.

Bu dilsus [ürək yandıran, təsirlil] həqiqətləri dəxi Parlamən əzərlərimiz İrəvan hadisəsi kimi hissiyati-milliyəddən ari [milli duyğulardan uzaq], qeydsiz [laqeyd] bir tərzlə qarşıladılar: genə nə bir nitq, nə bir hərəkət...

Mən güman edirdim ki, bu gün havanın soyuqluğu Parlamən əzərlərimizə o dərəcədə əsərbəxş olubdır [təsiri edibdir] ki, bu soyuqluq deyil yalnız bir bədənəlinlər, bəlkə ruhlarına da keğibdir. Ona görə bugünkü iclas, axırına kimi “soyuq” keçəcəkdir. Lakin cavan və faal məbuslarımızdan Əhməd Cövdət əfəndinin bir saatlıq əsl “parlamani” bir nitqi gümanımı səhvə mubəddil etdi [çevirdi]. Çünki, natiq əfəndinin ıstar nitqində, ıstar bədənində, ıstar ruhunda “üşümək” əsəri yox idi. Biləks [ləksinə], qızğınlıq var idi.

Əhməd Cövdət əfəndinin bu hərərətlil nitqi nəyə dəir idi? Nəyi və kimi bu hərərat və sələsətlə [səlisliklə] müdafiə edirdi?

Stansiyalarda soyulmuş bir nəfər Sarkisyanı və dəmiryol mövqif-lərinin [stansiyalarının] birində guya öldürülmüş olan üç nəfər erməniyi!

Qışın bu soyuq günlərində buzlu dağlara pənah aparmış, Araz çayının qara sellərinə qurban olmuş, yer və yurdlarından, mülk və mallarından, can və başlarından top və pulemyot güllələri zoru ilə məhrum edilmiş, asir və yəsir günündə dağlara, daşlara, dərələrə, tapalara səpilmisə olan, məzlum və məzlumlardan da məzlum olan bədbəxt qardaşlarımızın, ana və bacılarımızın müdafiəsi haqqında bir söz belə dilinə almağı özünə “layiq” görməmiş olan məbus əfəndimiz, daşnaklar mənəbyənin xüsusi bir qarəzlə nəşət edən [meydana gəlmə] yalan və acı bir yalan olduğu Rəisi-vüzərə Fətəli xanın bəyanatından bəlli olan xəbərlər haqqında kamali-sələsətlə hərəffliq [boşboğazlıq] etməyi mənə o qadər əlim bir təəssür [kədərlil bir hiss] və yənliq bir acıq verdi ki, nitqi axırındakə dinləmək taqətim qalmadı...

Türk ürəklil və sosialist fikirli Əhməd Cövdət əfəndinin faal və çalışqan bir zat olduğu məlumu-muzdur. Və hər kəsə bil-afərəq-millət [millət fərqi qoymadan], insaniyyət nəzarli ilə baxmaq fikrinin illiyinə də mötədiqlik [əlilliyini bəkl edirik]. Lakin iki nəfər insandan, iki nəfər adəm övladından birinin məzlum və məfluk [bədbəxt] olduğunu dünya işığına baxan gözümüz və ələmi-bətinisinə [daxilil ələminə] da dərk edən basiratmizlə gördüyümüz halda və o birinin də məzluma nisbətən qeyri-məzlum bir vəziyyətdə bulunduğunu dərk etdiyimiz taqərdə, məzlumu qoyub da qeyri-məzlum haqqında çalışmışımız, insaniyyət fikrinə mütabiq və elmi-məntiqə müvafiq olmadığı surətdə, böylə eyləməyin mənası nədir, acəba?

.....
Üzeyir

TELEQRAF XƏBƏRLƏRİ

Fransa xəsarətinin ödənilməsi
Fransaya dava xəsarətinin verilməsi barəsində olan Fransanın nöqteyi-nəzəri böylədir: Birinci növbətdə Fransanın zərərliəri ada edilməlidir [dönməlidir]. Zira, Fransa baş meydanı-hərb olduğun-dan onun taxribatı da çox olmuşdur.

Poznanın işğalı
Bərliindən çəkilən teleqramda Poznanın lehlər [polyaklar] tərəfindən işğal edildiyi işar [qeyd] olunur. Lehlər Almaniya milli nişangahlarını [rəmzlərini] yıxıb, almanların evlərində təftiş etmişlərdir. Qızğın müharibədən sonra bütün milli fondu öz əllərinə keçirmişlərdir. Lehlər bir intibahnamə [bəyannamə] buraxaraq Poznanın Polşaya ilhaqını [birləşdirilməsini] elam [əlan] etmişlərdir.

Bolseviklərlə mübarizə
Rus mənəbyənlərə “Royer” ajansına verilən teleqraf xəbərlərinə nəzərən, bolsevikləri yıxmaq üçün gürülan hazırlıq, müvəffəqiyyətli surətdə irəliləyir. Bu yaxınlarda iki böyük bolsevik əleyhinə olan qüvvələrin ümumi mübarizədən ötrü birləşəcəyinə ümid yoxdur.

Sülh şərtlərinin müzakirəsi
Parisdə zənn edilir ki, yanvarın 13-də Xariciyyə Nazaratında İngiltərə, Fransa, İtaliya və Amerika nümayəndələrinin sülh şəraitit [şərtləri] əsasları barəsində müzakirələri olacaqdır və sülh şəraitit düşmənlərə təklif ediləcəkdir. Müttəfiq dövlətlər nümayəndələri Parisdə ikincil Sülh Konfransında iştirak edəəcəklər. Şərait qəti surətdə tərtib edilib, sonra Versal Sülh Konfransında düşmənlərə veriləcəkdir.

* İstanbuldan gəlmiş olan şəxslər xəbər verirlər: Bu şərq cəb-həsində olan Müttəfiq qoşunlarının baş komandanlığına təyin edilmiş Fransa generalı D’Esperi bu günlərdə İstanbula varid olmuşdur [gəlməmişdir]. Bu yaxınlarda müəalleiyh [adı keçən şəxs] Sevastopola əzimət edəcəkdir [gedəcəkdir].

* Dənizlər məsələsində Vilson Fransa və İngiltərəyə güzəştə bulunur. Digər tərəfdən isə Cəmiyyəti-Əqvam [Millətlər Cəmiyyəti] məsələsində Müttəfiqlər Vilsona güzəşt edirlər. Burası sülh əqdini [müqaviləsini] təlaşdırır.

Çələkətdə donanma
Vəşşəqətdən verilən teleqrafa nəzərən, Daniels hərbi komitəyə xəbər vermişdir ki, bundan sonra hərbi paraxodların əksəri elektrik qüvvəsi ilə hərəkət edəcəklərdir. “Yeni Meksika” nam drednot birin-ci olaraq elektrikli hərəkət edəcəkdir. Bu paraxod, dünyəda ən birin-ci böyük paraxoddur ki, 31 min at gücü vardır.

* Yunanistan sədrəzəmi [Baş naziri] Venizelos Xariciyyə vəzirinin müşayiəti ilə Parisə könqərəyə əzimət eyləmişdir [yola düşmüşdür].

* Paris və Roma qəzetələri tələb edirlər ki, imperator Vilhelm, Napolyon kimi Sant Helen cəzirasına [adasına] göndərilsin. Bəzi İstanbul qəzetələri isə Vilhelmin güllələnməsini tələb edirlərmiş.

* Türklər istiqlala [gələcəyə] çox nikbinliklə baxırlar. Onlar ümüd

edirlər ki, Batum, Qars, Ərdahan və Ərəbistan özlərinin əlində qala-caqdır. Türklərin rayinə görə, Ermənistana Türkiyə daxilində olmaq üzrə muxtariyyət veriləcəkdir.

QƏZETƏLƏRDƏN

Gürcüstan istiqlaliyyəti

Londondan Gürcüstan nümayəndələri təzə bir teleqraf göndər-mişlərdir. Teleqrafda deyilir ki:

“Parisə göndərilmiş olan nümayəndələrin adlarını və onların na vaxt Parisə varid olacaqlarını [çatacaqlarını], həmçinin Gürcüstan haqqındakı təzə xəbərləri bizə məlum ediniz. Burada bizim müzakirətımız [müzakirələrimiz] davam edir. Gürcüstan xeyrinə təzə vədələr almağa müvəffəq olduq.

Gürcüstan nümayəndələri: Avalışvili, Qambaşidze.”

İngiltərə qatarları

Yanvarın 3-də İngiltərə generalı Vulk başda olmaq üzrə İngiltərə həyati-mürəxxəsası [nümayəndə həyətli] Batumdan Tiflisə varid olmuşdur. Samtredil ilə Tiflis arasında iki qatar dəxi vardır. Digər bir qatar Samtredindən Potiyə azim olmuşdur.

Böyük ianə

Məşhur tacirlərdən Xoştəriyə və Rus-İran neft şirkəti Gürcüstan müharibəsi nəfənə [xeyrinə] 550.000 rublə ianə vermişlərdir.

Tabut içrə pulemyotlar

Gürcü Parlmanı üzvü A. Axmeteləş-vilinin oğlu dəmiryol kənarında erməni seminariyası yanından keçdikdə dörd nəfər ham-məlin [həmbəlin] bir tabut aparmasını görmüşdür. Hamməllər hə-mən yerdə tabutu yerə qoymuşlardır. Tabut yerə qoyulduğu zaman tabutdan gələn şübhəli səş uşağın diqqətini cəlb etmişdir. Hamməllərdən tabutda nə olduğunu xəbər aldıqda, hamməllər tabutu götürüb cəbbaxanaya [arsenala] tərəf getməyə tələs-mişlərdir. Məzkur [deyilən] uşaq cəbbaxanaya tərəf qaçıb saldatlara xəbər eyləmişdir. Saldatlar hamməlləri tabutla bir yerdə tutmuşlar. Tabut içrə meyt əvəzində pulemyot və patron var imiş.

Bolseviklərin hücumu

Qomeldən xəbər verirlər ki, bolseviklərin şəhəri zəbt etmək təşəbbüsət[i] bərtərəf edilmişdir. Bolseviklər şəhərin bir neçə məhə-ləsini zəbt edib, bu yaxınlarda dəvət edilmiş olan Qomel Demok-ratik Dumasını qovmuşlarsa da, alman əsgərləri Kiyevdan düs-türüləmə [göstəriş] alıb polkovnik Xarçəkonun ultimatum təklifindən sonra bolseviklər əleyhinə çıxmışlardır. Bir neçə saatdan sonra alman əsgərləri bolsevikləri şəhərdən çıxarıb bir çoxlarını əsir etmişlərdir.

Şimali Qafqazda bolseviklərin məğlubiyyəti

Şimali Qafqazda bolseviklər böyük məğlubiyyətə düçar olmuşlardır. Müttəfiq ordu və zəkaklar, bolseviklərin 60 mindən ibarət olan qüvvələrini sındırıb, onların yanısından ziyadəsinə [çoxu-nu] əsir almışlardır. Bolseviklərdən 12 zirehli avtomobil, 17 top, 128 pulemyot, bir neçə min tüfəng və bir milyon güllə və sairə qənimət almışlardır. Bolseviklərin komandanı dəxi əsir düşmüş. Mağlub olmuş bolsevik ordusu həcayəncə qaçaraq Müttəfiqlər tərəfindən təqəib olunmaqdadır.

Bolseviklər Bakı haqqında

Bakının müqəddəratı bolsevikləri artıq həcayəncə salır. Şura cələsələrində [iclaslarında] Lenin dəmişdir ki, Bakı, Müttəfiq ordular tərəfindən işğal edilmişdir. Onun Rusiyaya, yəni bolseviklərə qay-tırılmasına ümid yoxdur. Bu isə nəfi çahətindən Rusiyanı çox müşkülətə uğradır.

Hindistan bolsevikləri

Hindistan bolseviklərinin nümayəndələri Markəzi İcraiyyə Komitəsini təbrik üçün Moskvayə gəlmişlərdir. Nümayəndələr dəmişlər ki, 70 milyon Hindistan əhəlisi bolsevizm ruhu ilə ruhlanıb, İngiltərə imperializmi ilə mübarizə etməkdən ötrü Şura Hökuməti ilə birləşmək arzusundaadırlar.

BAKİ XƏBƏRLƏRİ

Cavad uyezində Bakı üçün taxıl almaq
Ərzaq Nəzarəti tərəfindən Cavad uyezdinə taxıl almaq üçün göndərilmiş nümayəndə Kalantəzde bu günlərdə Bakıya gəlib, özünün Cavad uyezində taxıl almaq barəsində gördüyü işləri xüsusunda layihəsini Nəzarətə təqdim etmişdir.

Məlum olur ki, Cavad uyezində külli miqdarda taxıl almaq ümidi, bir o qadər də haqiqətə müvafiq deyildir. Bu uyezdin özündə taxıl bir o qadər yoxdursa da, lakin bu uyezd vəsətsi ilə Lənkərandan taxıl və sair məhsulları daşıyıb çəkmək mümkündürtdədir. Nümunə üçün Salyanda Kalantəzde bir qədər taxıl alıbdır. Görünür ki, əhəli bundan qabaqçık hökumətlərin əsrələrində [dövründə] gördükləri zülüm və həqsizliqlərin qorxusundan öz var-yox taxılını quyularda gizlədib və həç vəchlə alış-verişə gələn nümayəndələrə inanamq istəməyirlər.

Cavad uyezindən külli miqdarda ancaq çəltik almaq mümkündür olacaqdır. Lakin bu çəltiyin də qiyməti halalıklə oralarda çox yuxarıdır. Çünki Bakıya ingilislər tərəfindən külli miqdarda İrandən gətirilən və hal-həzirdə da gətiriləcəklə olan düyü, Bakı bazarında düyünün və çəltiyin qiymətini çox aşığı salmışdır. Bu səbəbdən də nümayəndə haləlik orada çəltik almaqdan çəkinir.

Nəzarəti qərarına görə, Cavad uyezində taxıl alışverışı qışmən mal mübadiləsi ilə olacaqdır. Bu səbəbdən də skladlardan çit, bez və sair əşya hazırlanıb Salyana göndəriləcəkdir.

Kalantəzde bu günlərdə genə Salyana yola düşəcəkdir.

Odun məsələsi

Bakı Ərzaq şöbəsi, Quba uyezində Yalama mövqifində [stan-siyasında] Bakı üçün külli miqdarda odun hazırlamışdır ki, yavaş-yavaş bu odunları Bakıya daşıdırsın.

Dünən Yalamədə olan nümayəndədən teleqraf gəldi ki, guya Kislovodskdan gəlmiş alıcılar buraya gəlib şiddətə odun aparmaq istəyirlər və hətta məhəlli [yerli] polis nəfəratı [nəfərləri] da onlara kömək edirlər. Bu alıcılar Kislovodsk şəhəri idarəsi ilə müqavilə-nəməsini göstərib güclülük edirlər. Ona görə də Ərzaq şöbəsinin və-kil xahiş edir ki, Yalama naçalnikli adına qubernatordan bir hökm-namə alımb göndərilsin.

Qubernator cənəbi isə ümum uyezd naçalnikləri adına bir sirkul-yar göndərib hər bir yerdə Ərzaq Nəzarəti nümayəndələrinə kömək edilməsi təklif olunmuşdur.

* Balaxanı, Sabunçu qalabəysi [komendantı] qubernatora müraciətlə təklif edirlər ki, Neftçilər syezdi keçən illər kimi qalabəyi məmurlarının olduqları manzil üçün işıq və odun verməyə məcbur edilsin. Daxiliyyə vəzirinin binəgüzərliğinə [sərəncamına] görə fəvqdəki [yuxarıdakı] şeylər üçün 219 min manat pul buraxılması Sovet Syezdə təklif edilmişdir.

* Neftçilərin axırınıcı ümumi iclaslarında mart və sentyabr hədi-sələrinədən sonra Bakıdan getmiş olan müsəlman və erməni əmələlərinin [fəhlələrinin] məvaciblərinin verilməsi məsələsi müs-bət bir surətdə həll edilmişdir.

Mal tapılmışdır

Nəzirulla Rəsul oğlu bizdən təvəqqə edir xəbər verək ki, srağagün gecə saat 8 radələrində Balaxanıda bir həmməl [həmbəl] omuzunda bir qadər baqqalıyyə malı olaraq bəzi xırsızlar [oğrular] tərəfindən “mal bizimidir” deyə aparıldığını görərk, həman adamları tanıdığından, məzkur [deyilən] malın onların olmasından şübhələnib, malı əllərindən alıb yuxarı məhəllə məscidi yanındakı baqqal dükənanə aparmışdır. Mal sahibi gəlib şeylərini həman dükəndan apara bilər.

“Əlvahi-intibah”

Dəyərlil şairimiz Əbdüdəsəlimzadə Məhəmməd Hədi əfəndi tərəfindən qələmə alınmış olan “İnsanların tarixi faciəsi yaxud əlvahi-intibah” nam [adlı] mənzum əsərin 3-cü cildi təbdən [çəpdən] çıxıb satışa qonulmuşdur. Qərəə və qərelərimizə [qadın və kişi oxu-cularımız] bu əsəri oxumağı tövsiyə edirik.

TEATRO VƏ MUSIQI

Bu gün, cümə günü Hökumət teatrında Hacıbəyli Qardaşlarının müdiriyyəti artistləri tərəfindən Üzeyir bəy Hacıbəylinin məşhur “Arşın mal alan” operettası mövqeyi tamaşaya qoyulacaqdır. Oyunun həmişəki kimi gözəl bir surətdə çıxacağı müdiriyyət tərəfindən lazımi diqqət verilibdir. Dirijor Üzeyir bəyin özüdür. Tamaşa axşam saat 8-in yarısında başlanacaqdır.

Elan

“Açıq söz” qəzetəsinin mətbəə və idarəsi mart hadisələri əsnasında yandırıldığından, “Açıq söz” kolleksiyonları dəxi tələf olmuşdur. Məzkur [açıq kəç] qəzetənin baş mühərriri Rəsulzadə Məhəmməd Əmin bununla elan edir ki, kimdə məzkur qəzetənin kolleksiyonu vərsa və satmaq istərsə ya “Azərbaycan” idarəsinə və yaxud 55-10 nömrəli telefonla kəndilərinə bildirsin.

Məhmanxaneyi-“Məhəmmədiyyə”

Qubernski küçədə “Azərbaycan” mətbəəsi ilə rubərü [üzbəüz] Hüseynov qardaşlarının 72 nömrəli evində məhmanlardan [qonaq-lardan] ötrü təmiz otaqlar hazırdır.

Kamali-əhtiramla İbrahimov

Kömür

Satılır Karantinni və Sisyanovski küçələrin kücündə Karimovun 20 nömrəli mülkündə Hacı Məhəmmədin dükənində putu 25 rublə. Çox alanlara güzəşt edilir.

2641

Doktor